

## ДЕН НА НАЦИОНАЛЕН ДУХ И ИДЕНТИЧНОСТ

**проф. дн Ирена Петева**

Уважаеми гости,  
Скъпи преподаватели, колеги и приятели,  
Драги студенти и докторанти,

Благодаря ви, че днес, на този светъл празник – Деня на народните будители, деня на националния дух и идентичност, отново сме заедно, за да отдадем своята почит към радетелите за българска духовност, просвета и култура.

Във времена на социални катаклизми и световна пандемия е важно да не губим вярата в духовността и да търсим своите национални устои.

Тази година се честват 165 години българско общонародно читалищно дело – през 1856 г. се учредяват първите български читалища в Свищов („Еленка и Кирил Д. Аврамови“), Лом („Постоянство“) и Шумен („Архангел Михаил“). Освен крепители на българския възрожденски дух, те са неизменен стожер на българската култура и просвета и до днес.

Неслучайно в световната дипломатия се утвърди мотото, че „читалищата са религията на българина“, по думите на тогавашната министър-председателка на Великобритания – Маргарет Тачър (1979 – 1990).

Знаков е и фактът, че Университетът по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) възпитава, образова и дава духовна искра на бъдещите библиотекари, културни дейци и информационни специалисти, които заемат достойно място в читалища, библиотеки и водещи институции във всички сфери на обществения живот.

Читалищата са стожерът, който задава дълголетни културни хоризонти. Както българският език е най-ценното достояние на народа ни, така и читалищата са градиво и стълб в обществото на знанието. Онзи фактор, който носи искрата на човешкия стремеж към знанието и задава параметрите на духовната еманация. Законодателството на книжовността, което трябва да определя културния облик на една нация.

Датата 1 ноември е натоварена с историческа и духовна символика – на този ден, официализиран през 1922 г. като Ден на българските народни будители, прославяме апостолите на просветното и националноосвободителното дело. Целта на празника и

тогава, и сега е чрез почитането на българските национални герои да възпита българската младеж в традициите на светлите образци от миналото.

Тазгодишната конференция отново е пример за отстояване на традиционните български ценности и представяне на перспективните научни резултати на учени от България и чужбина. Защото да си будител, не е титла или професия, а призвание за цял живот и мисия, чиито повели трябва да се следват всекидневно. Да си будител, означава да градиш мостове през времената и със своя непреходен пример. Националният просперитет стъпва именно на такава духовна еманация, тъй като в обществото на знанието книжовността е най-силната духовна доминанта. Ето защо читалищата са такъв неин стожер – от крепители на възрожденския дух и плам за свобода, до съвременен компас в света, претрупан от информация. Те са истинската и непреходна опора на националното.

Желая здраве и нови творчески постижения на всички участници в Конференцията в днешния изпълнен с признателност ден, на всички колеги и служители на Университета по библиотекознание и информационни технологии, на нашите студенти и докторанти, както и на скъпите ни гости!

Бъдете здрави и следвайте пътя към знанието!

На добър час и нека духовното начало пребъде!

1 ноември 2021 г.

## A DAY OF NATIONAL SPIRIT AND IDENTITY

**Prof. D.Sc. Irena Peteva**

Dear guests,

Dear lecturers, colleagues and friends,

Dear students and PhD candidates,

I wish to thank you that today at this festive celebration – the Day of the National Revival Leaders, the day of the national spirit and identity, we are together once more to pay respect to the promoters of the Bulgarian national spirit, education and culture.

In times of social cataclysms and world pandemic, it is important to keep the faith in our spirit and seek our national fundaments.

This year we celebrate 165 years of the Bulgarian national chitalishte activities – in 1856 the first ever chitalishta (cultural community centres) were established in Svishtov (“Elenka and Kiril D. Avramovi”), in Lom (“Postoyanstvo Chitalishte”) and in Shumen (“Michael Archangel”). Apart from being the supporters of the Bulgarian Revival spirit, they have been an unconditional keeper of the Bulgarian culture and education until now.

It is no accident that the world diplomacy quotes the motto that “chitalishta are every Bulgarian’s Religion”, by the words of the then Prime-Minister of Great Britain – Margaret Thatcher (1979 - 1990).

Significant is the fact that the University of Library Studies and Information Technologies (ULSIT) brings up, educates and gives a spiritual spark to future librarians, cultural figures and information professionals who occupy a worthy place in culture community centers, libraries and leading institutions in all spheres of public life.

Chitalishta are the pillar that sets long-term cultural horizons. As the Bulgarian language is the most valuable asset of our people, so the community centers are a building block and a pillar in the knowledge society. They are the factor that carries the spark of human striving for knowledge and sets the parameters of spiritual emanation. They are the legislation of literature, which must determine the cultural image of a nation.

The date 1<sup>st</sup> November is loaded with historical and spiritual symbolism – on this day, proclaimed in 1922 as the Day of the Bulgarian national Revival Leaders, we glorify the apostles of the educational and national liberation work. The purpose of the holiday then and now is to educate the Bulgarian youth in the traditions of the bright examples of the past by honouring the Bulgarian national heroes.

This year’s conference is again an example of upholding traditional Bulgarian values and presenting the promising scientific results of

researchers from Bulgaria and abroad. Because being a revival leader is not a title or a profession, but a vocation for life and a mission, whose commands must be followed daily. Being such a person means building bridges through time with your timeless example. National prosperity is based on such a spiritual emanation, because in the knowledge society literature is the strongest spiritual dominant. That is why the Chitalishta are such a pillar of it – from supporters of the Revival spirit and zeal for freedom, to a modern compass in the world full of information. They are the real and eternal support of what is national.

I wish health and new creative accomplishments to all participants in the Conference on this day full of gratitude, to all colleagues and employees at the University of Library Studies and Information Technologies, to our students and PhD candidates, as well as to our dear guests!

Stay healthy and follow the path to knowledge!

Good luck and let the cultural essentials live forever!

1<sup>st</sup> November 2021